

UCHWAŁA Nr IV/17/2018
Rady Gminy Sadowne
z dnia 28 grudnia 2018r.

w sprawie przyjęcia 3-letniego Gminnego Programu wspierania Rodziny dla Gminy Sadowne na lata 2019-2021.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018r., poz. 994 ze zm.) oraz z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r., poz. 998 ze zm.)

Rada Gminy Sadowne uchwala co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Sadowne na lata 2019-2021, którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sadowne.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku.

3-LETNI GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE SADOWNE NA LATA 2019-2021

I. WPROWADZENIE.

Rodzina jest podstawowym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka, które powinno zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na dziecko, przekazując mu system wartości, tradycje, kształtując jego aktywność i postępowanie na całe życie, jest też najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka, które pozostaje pod władzą rodzicielską do ukończenia -18 roku życia. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska dysfunkcyjne czy też patologiczne. Dlatego jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Opierając się na założeniach ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zaleca się zaangażowanie asystenta rodziny, o którym stanowi art. 11 ust. 3 i art. 12 przedmiotowej ustawy. Bardzo ważne jest, iż rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystenta jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych

różnymi dysfunkcjami. Asystent reaguje na sygnały wskazujące na powstawanie w rodzinie problemów związanych z jej prawidłowym funkcjonowaniem, otrzymywane z różnych źródeł: od pracownika socjalnego, pedagoga szkolnego, z policji, czy też od pielęgniarki szkolnej lub środowiskowej. Celem pracy asystenta będzie osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny.

Zgodnie z art. 176 pkt.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998 ze zm.), do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 – letnich programów wspierania rodziny.

Podmiotem realizującym te zadania na terenie gminy Sadowne jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Działa on zgodnie z regulacjami prawnymi, zawartymi przede wszystkim w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (DZ. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.). W związku z realizacją zadań wynikających ze statutu i rozeznaczonych potrzeb mieszkańców gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej systematycznie dostosowuje strukturę organizacyjną placówki i rozszerza ofertę dla osób potrzebujących pomocy.

„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”.

Zasadnicze cele pomocy społecznej to:

- doprowadzenie osoby i rodziny otrzymującej pomoc społeczną do życiowego usamodzielniania,
- integrowanie ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- zapewnienie potrzebującym wsparcia w przezwyciężaniu trudnej sytuacji, której nie są w stanie samodzielnie pokonać i umożliwić im życie w godnych warunkach,
- stworzenie zabezpieczeń finansowych dla osób pozbawionych dochodów lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym lub niepełnosprawnych,
- udzielanie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznych, w tym przemocą w rodzinie.

Pomoc społeczna działa w sytuacjach, w których zostały zagrożone podstawowe warunki egzystencji osoby lub rodziny bądź też jakość życia obniżyła się poniżej społecznie

akceptowanego minimum. Jej celem jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin. Pomoc społeczna ma także na celu umożliwienie osobom i rodzinom bytowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Celem pomocy społecznej jest również zapobieganie powstawaniu marginalizacji osób i rodzin. Chodzi o profilaktykę, która należy do najtrudniejszych zadań pomocy społecznej, bowiem wymaga większego profesjonalizmu pracowników socjalnych, współdziałania instytucji pomocy społecznej z innymi podmiotami (np. szkołą, policją).

Okoliczności, w których udziela się pomocy decydują o rodzaju, formie i rozmiarze świadczeń. Przyznanie świadczenia ma za zadanie umacnianie rodziny, tj. m.in. poprawę jej sytuacji, co może skutkować polepszeniem wzajemnych relacji między najbliższymi.

II. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE SADOWNE.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej podejmują szereg działań wytyczonych przez ustawy. Działalność Ośrodka w tej dziedzinie jest duża i ciągle się rozwija dzięki profesjonalnie wykonywanej pracy socjalnej przez każdego pracownika socjalnego. Pracę socjalną wykonuje się z każdym zgłaszającym się do OPS klientem. W pojęciu pracy socjalnej mieści się właściwie każda pomoc udzielona przez Ośrodek. Szczególną uwagę zwraca się na rodzinę i jej funkcjonowanie. Najczęściej dysfunkcyjność rodziny łączy się z takimi zjawiskami jak: problemy opiekuńczo- wychowawcze, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienia, długotrwała choroba lub przemoc domowa.

Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny i zapobieganie patologizacji środowiska lokalnego.

Poniżej przedstawione zostały tabele z danymi statystycznymi, przedstawiającymi liczbę osób zamieszkującą w gminie Sadowne, ich sytuacje na rynku pracy jak również ilość decyzji wydanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie których zostały przyznane świadczenia zarówno pieniężne jak i niepieniężne, porównując dane z roku 2015, 2016 i 2017.

Tab. 1

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ			
LATA	2015	2016	2017
LICZBA MIESZKANCÓW	6141	6009	5975
KOBIET	3129	3056	3036
MĘŻCZYZN	3012	2953	2939

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC w Sadownem.

Tab.2

WIEK /LATA	2015	2016	2017
0-6 KOBIET	222	206	193
0-6 MĘŻCZYZN	220	231	240
7-17 KOBIET	355	334	337
7-17 MĘŻCZYZN	387	348	352
PRODUKCYJNY	3 861	3754	3 736
W TYM: KOBIET	1 781	1713	1 716
MĘŻCZYZN	2 080	2 041	2 0 20
EMERYTALNY	1 096	1 136	1 117
W TYM: KOBIET >60	771	803	790
MĘŻCZYZN>65	325	333	327

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC w Sadownem.

W wieku emerytalnym kobiety stanowią około 70% wszystkich mieszkańców w wieku emerytalnym. Jak wskazuje powyższa tabela, w gminie Sadowne jest więcej kobiet niż mężczyzn. Od wielu lat następuje spadek liczby mieszkańców. Wzrasta liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

Tab.3.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ, ŚWIADZEŃ RODZINNYCH, FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO , PROGRAMU 500 + I ASYSTENTA RODZINY W GMINIE SADOWNE			
LATA	2015	2016	2017
Liczba wydanych decyzji z pomocy społecznej	435	364	320
Liczba rodzin którym udzielono pomocy i wsparcia	245	235	214
Przyznane świadczenie pieniężne	116	93	76
Przyznane świadczenie niepieniężne	288	285	236
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	493	528	475
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	33	34	35
Liczba rodzin ogółem korzystających z programu Rodzina 500 +	X	480	488
Liczba rodzin korzystających z programu 500 + na pierwsze dziecko	X	250	250
Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny	11	13	10
Liczba dzieci pod opieką asystenta rodziny	25	34	26

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Sadownem .

Z terenu naszej gminy wiele rodzin korzysta z różnych form pomocy, w 2015r., 2016r. i 2017r wyraźnie zmniejsza się liczba rodzin korzystających ze wsparcia finansowego z pomocy społecznej. Więcej przyznano świadczeń niepieniężnych tj. posiłków w szkole.

Z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, świadczenia wychowawcze 500 + wypłacane na każde drugie i kolejne dziecko oraz na pierwsze dziecko w przypadku spełnienia kryterium dochodowego

znacznie zasilają budżety domowe. Ponad 50% rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych otrzymuje świadczenie na pierwsze dziecko.

Inny program kierowany do rodzin, to Karta Dużej Rodziny. Polega on na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Ulgi i zniżki oferują instytucje państwowe podległe ministerstwom oraz podmioty prywatne na podstawie pisemnej umowy z Ministerstwem Pracy. Z tej formy pomocy w 2015 roku skorzystało 48 rodzin, w 2016 roku – 14 rodzin natomiast w 2017 roku – 11 rodzin. Karty Dużej Rodziny wydawane są dla dzieci do chwili ukończenia nauki, rodzicom bezterminowo.

Poniżej przedstawione zostały tabele z danymi statystycznymi, przedstawiającymi liczbę rodzin i osób, którym udzielono pomocy społecznej z uwzględnieniem powodu, porównując dane z roku 2015, 2016 i 2017.

POWODY PRYZNANIA POMOCY

Tab. 4.

UBÓSTWO			
LATA	2015	2016	2017
Liczba rodzin	185	166	132
Liczba osób w rodzinach	660	597	442

Źródło : opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Sadownem.

Podstawowym powodem przyznania pomocy jest ubóstwo. Pomoc wynikająca z tej przyczyny jest kierowana do osób o bardzo niskim dochodzie. Od 2016 roku jest zauważalny spadek przyznania pomocy z powodu ubóstwa.

Tab. 5.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ			
LATA	2015	2016	2017
Liczba rodzin	64	56	58
Liczba osób w rodzinach	182	163	159

Źródło : opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Sadownem.

Niepełnosprawność potwierdzona jest orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub u dzieci i młodzieży do 16 roku życia orzeczeniem o niepełnosprawności. Udzielanie pomocy z powodu niepełnosprawności kształtuje się na podobnym poziomie: w grupie tej są osoby, które nie nabyły prawa do świadczeń emerytalno-rentowych i ze względu na wiek

lub orzeczoną niepełnosprawność. Korzystają ze stałej comiesięcznej pomocy w formie zasiłku stałego.

Tab.6.

BEZROBOCIE			
LATA	2015	2016	2017
Liczba rodzin	73	54	39
Liczba osób w rodzinach	257	192	125

Źródło : opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Sadownem.

Z powodu bezrobocia z pomocy skorzystało najwięcej rodzin w roku 2015.

Tab.7.

BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO			
LATA	2015	2016	2017
Liczba rodzin	33	32	23
Liczba osób w rodzinach	155	139	104

Źródło : opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Sadownem.

Problem ten dotyczy głównie rodzin wielodzietnych i niepełnych w gminie Sadowne. Korzystały one ze wsparcia nie tylko materialnego. Bezradność nasila się w rodzinach wieloprotblemowych, a wsparciem dla tych rodzin będzie asystent rodziny.

Tab.8.

DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA			
LATA	2015	2016	2017
Liczba rodzin	16	23	20
Liczba osób w rodzinach	32	44	28

Źródło : opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Sadownem.

Długotrwała lub ciężka choroba jest jednym z wielu powodów przyznawania pomocy w gminie Sadowne. Liczba rodzin w roku 2012 wyniosła 31, natomiast w roku 2013 i 2014 znalazła się na podobnym poziomie z tendencją spadkową. Często jest to uzależnione od sytuacji losowych.

Tab.9.

ALKOHOLIZM			
LATA	2015	2016	2017
Liczba rodzin	6	4	3

Liczba osób w rodzinach	12	9	7
--------------------------------	-----------	----------	----------

Źródło : opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Sadownem.

Alkoholizm jest poważnym problemem społeczeństwa w Polsce. Formalnie nie jest zjawiskiem powszechnym jednakże nie odzwierciedla to rzeczywistego stanu rzeczy. Osoby z problemem alkoholowym nie są zdiagnozowane, natomiast rodziny ukrywają ten fakt. Nadużywanie alkoholu jest bardzo niebezpiecznym zjawiskiem zwłaszcza w przypadku dzieci i młodzieży. Statystyki wskazują, że problem ten zaczyna dotyczyć coraz młodsze grupy wiekowe. W przypadku alkoholu bardzo często dochodzi także do zjawiska zwanego współuzależnieniem. Osoby z najbliższego otoczenia uzależnionego odczuwają podobne stany do tych, które są bliskie samemu uzależnionemu.

Aby eliminować niekorzystny wpływ alkoholizmu na społeczność gminy, konieczne jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym oraz różnych form promocji zdrowego stylu życia. Ważną rolę odgrywają w tym procesie uchwalane corocznie programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach przysługujących jej uprawnień działania.

Tab.10.

POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA			
LATA	2015	2016	2017
Liczba rodzin	60	66	56
Liczba osób w rodzinach	330	353	294

Źródło : opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Sadownem.

Dodatkowym wsparciem finansowym dla matek nigdzie nieubezpieczonych stanowi świadczenie rodzicielskie przyznawane niezależnie od dochodu do czasu ukończenia przez dziecko 1 roku życia w kwocie 1000 zł miesięcznie.

W roku 2016 wypłacono 242 świadczenia w wysokości 223 801 zł, natomiast w roku 2017 wypłacono 297 świadczeń na kwotę 271 956 zł.

Tab.11.

PRZEMOC W RODZINIE			
LATA	2015	2016	2017

Liczba rodzin	3	2	1
Liczba osób w rodzinach	14	8	5

Źródło : opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Sadownem.

W 2015 roku prowadzono ogółem 34 Procedury Niebieskich Kart w 34 rodzinach. W stosunku do 3 rodzin wystąpiono do Sądu Rejonowego w Węgrowie o wgląd w sytuację rodzinną i opiekuńczo – wychowawczą dzieci. W trzech przypadkach rodzinom udzielono wsparcia finansowego.

W 2016 roku prowadzono ogółem 31 Procedur Niebieskich Kart w 31 rodzinach, 4 NK założono w toku trwania tej samej procedury. W stosunku do 1 rodziny wystąpiono do Sądu Rejonowego w Węgrowie o wgląd w sytuację rodzinną i opiekuńczo – wychowawczą dziecka. W dwóch przypadkach rodzinom udzielono wsparcia finansowego.

W 2017 roku prowadzono ogółem 29 Procedur Niebieskich Kart w 29 rodzinach, 7 NK założono w toku trwania tej samej procedury. W stosunku do 2 rodzin wystąpiono do Sądu Rejonowego w Węgrowie o wgląd w sytuację rodzinną i opiekuńczo – wychowawczą dzieci. W jednym przypadku rodzinie udzielono wsparcia finansowego. Wszystkie rodziny otrzymały pomoc w postaci pracy socjalnej.

Szeroką formą pomocy rodzinom w ich prawidłowym funkcjonowaniu od 2006 roku prowadzona jest pomoc w ramach rządowego programu **„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”**. Pomocą objęci są zarówno dzieci i młodzież jak i osoby dorosłe. Program cieszy się dużą popularnością, propaguje zdrowe nawyki żywieniowe, jak również stanowi znaczącą pomoc dla rodziny.

Z danych uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie w Węgrowie ustalono, że liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na dzień 30 listopada 2018 roku w gminie Sadowne wynosiła 5 dzieci, są to spokrewnione rodziny zastępcze, zaś 3 dzieci jest umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

W celu zapobiegania umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej i wzmocnieniu rodziny w wypełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zachodzi konieczność udzielenia daleko idącego wsparcia tym rodzinom. W związku z tym zastał opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021. Umieszczenie dziecka w formie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny.

III. ZASOBY GMINY.

Program wspierania rodziny będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane poniżej :

1. Gminny Ośrodek Kultury w Sadownem- zajęcia dla dzieci i młodzieży, pokazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, promowanie zdrowego stylu życia i utrwalania wartości rodzinnych.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jak również integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Prowadzenie punktu Konsultacyjnego- udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie w rodzinie; wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych itp.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadownem– praca socjalna, praca asystenta rodziny, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, aktywizacja społeczno – zawodowa, propagowanie różnych form pomocy sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających pomocy i wsparcia. Współpraca z wolontariatem szkolnym i innymi instytucjami.
4. Zespół Interdyscyplinarny – wsparcie i pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy.
5. Muzeum Ziemi Sadowieńskiej – utrwalanie tradycji związanych z regionem.
6. Parafia pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela– zbiórki na rzecz poszkodowanych, którzy utracili dorobek życia, działalność charytatywna Caritas, działalność KSM.
7. Placówki oświatowo - wychowawcze z terenu gminy – działalność edukacyjno-wychowawcza, wsparcie psychologiczno- pedagogiczne dla dzieci i rodziców. Wspieranie i propagowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży.
8. Placówka służby zdrowia z terenu gminy – działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
9. Urząd Gminy w Sadownem– przyznawanie i wypłacanie stypendiów, zapewnienie dowozu dzieci do szkół,

Wymienione wyżej instytucje szereg swoich działań kierują w stronę udzielania różnych form pomocy dziecku i rodzinie, Służąc ich rozwojowi i bezpieczeństwu.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Sadownem na lata 2019 - 2021 jest zgodny z:

- ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U.z 2018r. poz. 998 ze zm.);
- ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018r. poz.1508 ze zm.);
- ustawą z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390 ze zm.);
- ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem” (Dz. U z 2016r. poz. 1860 ze zm.);
- ustawą z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r. poz.2137 ze zm.);
- ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018r. , poz. 1030 ze zm.);
- ustawą z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2018r., poz. 2134 ze zm.);
- ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018r. poz.2220 ze zm.);
- ustawą z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2018r. poz.554 ze zm.).

V. Analiza SWOT (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia)

W celu określenia skutecznego działania na rzecz dziecka i rodziny można posłużyć się analizą SWOT tj. przeanalizować potencjał gminy (mocne i słabe strony) oraz wskazać warunki i procesy, które będą wpływały na funkcjonowanie gminy w analizowanym obszarze (szanse i zagrożenia).

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sadowne na lata 2014-2020.- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Sadowne uchwalany corocznie.- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sadowne na lata 2016 – 2020.- 3 letni Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Sadowne na lata 2016 – 2018.- Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.- Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.- Działalność Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień.- Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w powiecie.- Bezpłatne porady prawne dla mieszkańców gminy.- Pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (POPŻ).- Działalność placówek oświatowych na terenie gminy.- Pomoc w postaci dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach.- współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodziny tj. placówki oświatowe, przychodnia zdrowia, Sąd Rejonowy, PCPR, Policja, kuratorzy sądowi, PUP, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.	<ul style="list-style-type: none">- Brak chęci do podjęcia i utrzymania stałej pracy zarobkowej.- Słaba baza mieszkaniowa, brak mieszkań socjalnych.- Wyuczona bezradność i roszczeniowość rodzin korzystających z pomocy społecznej, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej.- Brak współpracy rodzin w zakresie zmiany stylu życia i rozwiązywania problemów.- Uzależnienia od alkoholu, substancji odurzających, internetu, telefonów.- Występowanie zjawiska cyberprzemocy.- Brak rodzin wspierających.

<ul style="list-style-type: none"> - Funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Kultury, Biblioteki Gminnej i Muzeum Ziemi Sadowieńskiej. - Działalność klubów sportowych na terenie gminy. - Baza rekreacyjno – sportowa. - Wspieranie rodzin i osób samotnych, pomoc finansowa dla potrzebujących. - Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży. - Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny. 	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - Aktywne wspieranie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez pracę asystenta rodziny. - Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. - Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych. - Edukacja rodzin. - Dostęp do poradnictwa specjalistycznego. - Realizacja rządowych programów oraz możliwość pozyskiwania funduszy unijnych. - Rozwój wolontariatu oraz organizowanie akcji charytatywnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży tj. przemoc, alkoholizm, narkomania, uzależnienie od internetu, telefonu, cyberprzemoc. - Rozluźnienie więzi rodzinnych. - Zaniechywanie obowiązków opiekuńczo- wychowawczych przez rodziców. - Wzrost uzależnień w rodzinach. - Łatwy dostęp do różnego rodzaju używek. - Wzrost demoralizacji dzieci i młodzieży. - Promowanie w mass mediach konsumpcyjnego stylu życia. - Wzrost kosztów utrzymania rodziny.

VI. CELE PROGRAMU.

Cel główny :

Stworzenie warunków do prawidłowego wypełniania przez rodziny funkcji opiekuńczo - wychowawczych na terenie gminy Sadowne.

Cele szczegółowe:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny, promowanie wartości rodziny.
2. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.
3. Koordynacja działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

VII. ZAŁOŻENIA PROGRAMU.

Zadania w zakresie realizacji programu oraz harmonogram zawiera poniższa tabela

Lp.	Zadania	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny, promowanie wartości rodziny.	1. Udział w projektach, kampaniach i programach mających na celu wzmocnienie rodziny i jej roli w społeczeństwie. 2. Działalność informacyjno-edukacyjna.	2019-2021	Wszystkie ww. podmioty
2.	Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.	1. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej - dożywianie dzieci w szkołach, wyposażenie w podręczniki i pomoce szkolne, współfinansowanie wypoczynku, udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów szkolnych, wyjazdów kolonijnych dla dzieci z programem profilaktycznym, oraz organizowanie czasu wolnego. 2. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej jak również placówce terapeutycznej. 3. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka – praca socjalna z rodziną, prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny, rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnymi członkami rodziny	2019-2021	UG GOK GOPS GKRPA Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Placówki oświatowe i służba zdrowia Kluby sportowe

		<p>4. Wspieranie rodzin poprzez pracę asystenta rodziny.</p> <p>5. Udzielanie Pomocy i wsparcia w ramach pracy Punktu Konsultacyjnego, motywowanie petentów do podjęcia konkretnych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzależnienia od alkoholu i narkotyków, kierowanie na terapię rodzinną.</p>		
3.	Koordinacja działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	1. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny, rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnymi członkami rodziny.	2019-2021	Wszystkie ww. podmioty

VIII. ODBIORCY PROGRAMU.

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.
2. Przedstawiciele instytucji, podmiotów oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

IX. OCZEKIWANE REZULTATY.

1. Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny - zwiększenie skuteczności pomocy kierowanej do rodzin dysfunkcyjnych.
2. Zminimalizowanie negatywnych zachowań .
3. Odbudowywanie właściwych relacji rodzinnych i wzrost świadomości na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny.
4. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
5. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.
6. Dążenie do powrotu dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych do rodziny.

X. REALIZATORZY PROGRAMU.

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadownem przy współpracy z:

- **podmiotami publicznymi:**

- Gminny Ośrodek Kultury w Sadownem,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Muzeum Ziemi Sadowieńskiej,
- Placówki oświatowe,
- Urząd Gminy w Sadownem,
- Samodzielny Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

- **podmiotami niepublicznymi:**

- Parafia św. Jana Chrzciciela w Sadownem,
- Kluby i organizacje sportowe,
- Organizacje pozarządowe działające w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Kołodziążu i Orzelku.

- **samorządowe służby i instytucje o zasięgu powiatowym:**

- Komenda Powiatowa Policji w Węgrowie - Komisariat Policji w Łochowie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie - Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Sąd Rejonowy w Węgrowie.

W realizacji swoich zadań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny. Podmioty te wspieranie rodziny powinny traktować jako priorytet, także wówczas gdy nie stanowi ono ich podstawowej misji.

Program jest zobowiązaniem samorządu gminy i jego jednostek do realizacji przyjętych

celów. Ma także za zadanie stymulować do ukierunkowanych działań na rzecz dziecka i rodziny.

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.

Finansowanie programu odbywać się będzie ze środków:

- budżetu gminy Sadowne,
- dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- funduszy Unii Europejskiej,
- innych środków pozyskanych w ramach konkursów dotacyjnych.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

XII. MONITOROWANIE I EWALUACJA.

Koordinatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 w gminie Sadowne jest wójt gminy, który na podstawie art.178 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, może upoważnić inną osobę w sprawach zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

Ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez sporządzenie rocznego sprawozdania z przeprowadzonych działań w danym roku obowiązywania programu. Sprawozdanie z realizacji programu sporządzone zostanie na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji poszczególnych zadań.

Sprawozdanie zbiorcze z realizacji Programu w danym roku, przedłożone zostanie w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy w Sadownem wraz z wnioskiem i potrzebami związanymi z realizacją zadań w kolejnym roku.

Monitorowanie działań będzie dokonywane również poprzez analizę następujących danych:

1. Ilość interwencji kryzysowych,

2. Liczba osób uczestniczących w konferencjach, szkoleniach,
3. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z określeniem przyczyn oraz struktury tych rodzin,
4. Liczba rodzin niewydolnych –opiekuńczo- wychowawczych,
5. Liczba rodzin, doświadczających przemocy domowej,
6. Liczba dzieci objętych pomocą społeczną,
7. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
8. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
10. Liczba dzieci powracających z systemu pieczy zastępczej do rodzin naturalnych,
11. Kwota wydatkowana na realizację różnych programów celowych ze wskazaniem źródeł finansowania,
12. Kwota wydatkowana na koszty utrzymanie dzieci w systemie pieczy zastępczej,
13. Kwota wydatkowana na koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
14. Kwota wydatkowana na pomoc społeczną skierowaną do rodzin.